

Zpráva o stavu a činnosti Přírodovědecké fakulty UJEP v roce 2010

Vážený pane předsedo, vážení členové akademického senátu, milé kolegyně, milí kolegové, milé studentky a milí studenti!

Dovolte mi, abych zde zmínil hlavní výsledky činnosti naší fakulty v uplynulém roce. Nejprve bych se rád věnoval **oblasti vzdělávání**.

V bakalářském studiu byl letos předložen k akreditaci nový studijní obor Aplikované nanotechnologie, kterému byla udělena akreditace na červnovém zasedání Akreditační komise.

U navazujících magisterských studií byly letos předloženy k akreditaci čtyři obory v kombinované formě studia, a to Učitelství fyziky a matematiky pro 2. stupeň základních škol a pro střední školy. Všem těmto oborům byla udělena akreditace na zářijovém zasedání Akreditační komise. Tyto obory umožní studentům ve stávajících bakalářských studijních oborech pokračovat v navazujícím magisterském studiu. Nabídka studií byla dále rozšířena o úspěšně akreditovaný obor Učitelství pro střední školy v prezenční formě studia.

V doktorských studiích byl v září akreditován studijní obor Počítačové metody ve vědě a technice se čtyřletou dobou studia, který nahradí stávající tříletý obor.

K akreditaci se dále připravují v souladu s předpokládaným rozvojem fakulty další nové bakalářské a navazující magisterské obory. Je to například navazující magisterský obor Biologie v kombinované formě studia. Ten bohužel nebyl na jaře tohoto roku úspěšně akreditován, ale po provedení příslušných změn, zejména co se týče personálního obsazení katedry, plánujeme předložit tento obor znovu k akreditaci. Dále se jedná o nové obory z oblasti Aplikované informatiky, které byly již připraveny k akreditaci. Jedná se o bakalářský studijní obor Softwarové systémy a navazující magisterský obor Internetové systémy a technologie.

Z hlediska Dlouhodobého záměru fakulty se v tomto roce podařilo naplnit v této oblasti větší část našich předsevzetí.

V současné době mohou zájemci o studium na naší fakultě vybírat z více než 90 různých oborů a kombinací. Počet studentů se v letošním roce zvýšil přibližně o sto studentů oproti loňsku. Část studentů studuje na dislokovaných pracovištích v Chomutově, v Litvínově a ve Varnsdorfu.

Na fakultě funguje propracovaný systém stipendií pro studenty. V letošním roce začal platit nový stipendijní řád naší fakulty. Každoročně jsou udělována prospěchová, sociální, ubytovací, motivační a mimořádná katedrální stipendia. Letos získalo prospěchové stipendium za studijní průměr do 1,4 osmnáct studentů.

Fakulta podněcuje své studenty, aby využívali nabízených příležitostí a formou zahraničních mobilit mohli část svých studií realizovat i jinde ve světě. Díky cílenému působení fakulturní koordinátorky ERASMU paní Bc. Michaely Bobkové se daří postupně mobility navyšovat. V roce 2010 vyjelo do zahraničí celkem 33 studentů (oproti 26 studentům v předchozím roce), z toho v rámci ERASMU 24 studentů (vloni 13 studentů).

V oblasti **vědy a výzkumu** se Přírodovědecké fakultě dařilo letos naplňovat většinu cílů jejího Dlouhodobého záměru a jeho Aktualizace na rok 2010.

Nezastupitelná a z pohledu budoucnosti klíčová v procesu rozvoje vědy a výzkumu na fakultě je role studentů doktorských studijních programů. Letos mohla řada doktorandů prezentovat dosažené výsledky na mezinárodních konferencích a získat tak nenahraditelné zkušenosti v mezinárodním měřítku díky podpoře Interní grantové agentury UJEP, kde jsme získali celkem 13 projektů (z 36 řešených na UJEP, tj. 36 %), a i díky podpoře Interní grantové agentury PřF, kdy byly podpořeny v roce 2010 dva projekty.

V projektech evidovaných v Centrální evidenci projektů (CEP) získala fakulta letos částku 6 560 tis. Kč. Kromě pokračujících zásadních nosných projektů, jako jsou např. projekty katedry biologie a fyziky řešené v programu Nanotechnologie pro společnost, bylo naší fakultou letos obhájeno nad rámec původního projektu pokračování Centra základního výzkumu typu LC i v roce 2011. V roce 2010 byly dále získány tři projekty MŠMT v rámci programů COST (doc. Lísal), KONTAKT (Ing. M. Kormunda), v rámci mezinárodní bilaterální spolupráce MEB (prof. Nezbeda) a dva projekty GA ČR (Ing. Z. Kolská a dr. M. Varady).

Jedním z úkolů roku 2010 bylo usilovat o získání dalších nových projektů GA ČR na rok 2011. Ze všech návrhů projektů podaných UJEP na rok 2011 prošel tvrdým výběrovým sítím pouze 1 postdoktorandský projekt, a to z naší fakulty, Dr. Škvorové z katedry chemie. Na rok 2011 v projektech evidovaných v Centrální evidenci projektů (CEP) získala fakulta zatím částku 6 449 tis. Kč.

I příští rok budou finanční prostředky na institucionální VaV získávány na základě výsledků fakulty v oblasti publikační činnosti v minulých letech, pro rok 2011 to bude za období 2005 až 2009. V tomto hodnocení dosáhla PřF letos dalšího úspěchu. Na získání celkové částky pro UJEP se PřF podílela vstupními daty v objemu cca 44 %. Tento úspěch je výsledkem cílevědomé práce řady našich pracovníků v předchozím pětiletém období. Lze předpokládat, že postavení fakulty v této oblasti bude i nadále relativně dobré, neboť například počet článků s IF u našich pracovníků meziročně vzrostl z 35 na 43 v roce 2010.

Pro posílení orientace publikační činnosti pracovníků fakulty na vědecké monografie, celostátní odborné časopisy, mezinárodní časopisy, časopisy s IF (podle povahy konkrétních oborů) a pro podporu získávání nových projektů VaV byl v roce 2010 zaveden na úrovni fakulty nový stimulační systém odměňování pracovníků.

Logickým vyústěním úspěchů PŘF v oblasti vědy a výzkumu jsou nedávno udělené ceny rektorky za rok 2010. Pracovníci PŘF získali dvě ocenění v kategorii Ceny rektorky za vědeckou a výzkumnou činnost Ing. Kolská (1. místo) a dr. Lörinčík (2. místo) a jedno ocenění v oblasti Ceny rektorky UJEP pro studenty za mimořádné výsledky ve výzkumné, vývojové, umělecké nebo další tvůrčí činnosti získal Mgr. Jan Skála (3. místo).

Mimořádné ocenění rektorky za popularizaci vědy v mezinárodním měřítku získal doc. RNDr. Jiří Anděl, CSc. za spoluautorství monografie „Landscape Modelling: Geographical Space, Transformation and Future Scenarios“.

Daří se rovněž rozvíjet spolupráci s odbornou praxí, průmyslovou sférou a dalšími neakademickými výzkumnými pracovišti, a to i na komerční bázi.

Jedním z úkolů Aktualizace DZ na rok 2010 bylo v návaznosti na chystané výzvy v operačním programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI) prohloubit spolupráci s AV ČR a s průmyslovou sférou v regionu, vytvářet podmínky pro získání podpory VaV ze strany průmyslových partnerů, včetně zahraničních, formou smluvní spolupráce. Finanční prostředky alokované na tyto výzvy byly pro všechny univerzity v Česku jedinečnou příležitostí k modernizaci jejich infrastruktury a přístrojového vybavení. Vedení fakulty si toto uvědomovalo, a proto v širším pracovním kolektivu a v souladu se schválenými prioritami dlouhodobého záměru podalo projekt Ústeckého materiálového centra do prioritní osy 2, která se týkala regionálních výzkumných center. Cílem projektu Ústeckého materiálového centra bylo vytvořit v regionu severních a severozápadních Čech pro podniky kvalitní zázemí pro inovaci jejich technologií, schopnost vyrábět velmi širokou škálu materiálů a reagovat na změny poptávky rozvíjejícího se trhu organickým propojením výzkumu, vývoje a výroby. Projekt byl připraven ve spolupráci s partnery z AV ČR, s VÚAnCH a PŘF UK. Náš projekt, přes veškerou snahu o jeho co nejkvalitnější přípravu, byl vyřazen z dalšího hodnocení. Je nyní na nás, vedení fakulty, abychom se zástupci akademické obce začali vést diskusi, jak nejlépe se s touto situací vypořádat. Je samozřejmě možné navázat spolupráci s úspěšnými, nám tematicky blízkými institucemi. A nelze ani opomíjet trvalou snahu o rozvoj spolupráce s aplikačním sektorem v rámci již založeného Ústeckého materiálového centra. Toto centrum bylo jako fakultní pracoviště založeno začátkem roku a bez pomoci projektu rozvíjí svou činnost bez nároku na financování z fakultních prostředků. Jeho činnost je samozřejmě pouze v omezeném měřítku. I přes to se ale v tomto roce podařilo realizovat zakázky v rozsahu více jak 300 tis. Kč pro takové partnery, jako Škoda Auto Mladá Boleslav, Ústav jaderných paliv - Praha, Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, České filtry - Ústí nad Labem a Benteler, s. r.o - Liberec. Škoda Auto Mladá Boleslav navíc sponzorovala ve výši 150 tis. Kč nákup přístrojového vybavení do laboratoří PŘF.

Kromě prioritní osy 2 vedení fakulty intenzivně připravovalo projekt do prioritní osy 4 na rekonstrukci budoucího sídla fakulty v areálu Kampusu - pavilon A. Do tohoto celouniverzitního projektu byly realizací svých doktorských studií zapojeny i Fakulta životního prostředí a Fakulta výrobních technologií a managementu, a to z toho důvodu, aby monitorovací indikátory i hodnotící kritéria pro tuto výzvu byly co možná nejlepší. Vedení univerzity nečekaně ustoupilo bez nějakého akceptovatelného vysvětlení od záměru podat do PO 4 projekt budovy A pro naši fakultu. Tento projekt byl již kompletně připraven po všech stránkách k podání a zajisté i k úspěšnému schválení. Přes veškerou snahu vedení naší fakulty byl však na základě rozhodnutí rektorky univerzity podán projekt

zcela jiný, a to Filozofické fakulty. Dopředu několikrát deklarovaná podpora ze strany vedení univerzity tak nepřinesla kýžené naplnění. Je to podivné i proto, že se tím univerzita připravila o cca 100 mil. Kč, které mohla získat navíc.

V **personální oblasti** se začíná projevovat stabilizace personálního složení fakulty. V souladu s dlouhodobým záměrem se začíná zvyšovat podíl vědeckých pracovníků. Na fakultě je dnes zaměstnáno bezmála 78 akademických pracovníků a celkem 106 průměrných přepočtených úvazků.

V oblasti managementu lidských zdrojů pokračujeme v aplikaci výrazně pozitivního systému odměňování pracovníků za úspěšné ukončení doktorského studia podle délky studia a také za úspěšné habilitace a profesorská řízení. Byly dokončeny plány kvalifikačního růstu akademických pracovníků na jednotlivých katedrách a zahájeno jejich každoroční monitorování. V roce 2010 úspěšně ukončil jmenovací řízení prof. RNDr. Stanislav Novák, CSc. a dosáhl tak nejvyšší akademické hodnosti.

Vedení fakulty také pokračuje v realizaci osvědčených motivačních nástrojů, kterými jsou například udělování jednorázových odměn za získání vědeckého či rozvojového projektu nebo hodnocení činnosti jednotlivých kateder podle dobře známých kritérií.

V souladu s Dlouhodobým záměrem fakulta pokračuje v podpoře obnovy a modernizace přístrojového vybavení v laboratořích. V uplynulém roce se realizovala řada investičních nákupů strojů a zařízení pro výuku i pro vědu a výzkum. S finanční podporou rozvojových programů financovaných z MŠMT bylo možné posílit přístrojové vybavení na katedře chemie nákupem zařízení na úpravu vody, refraktometr a speciální hustoměr. Na katedře fyziky se pořídil specializovaný software Materiálové studio a na katedru biologie pak kryostat. Finančně nejvýraznější modernizaci přístrojového vybavení doznala letos katedra geografie, kde byly z rozvojového programu pořízeny geografická data, tak zvané bonitované půdně ekologické jednotky, oblastní plány rozvoje lesů a sada družicových dat. Z Fondu rozvoje vysokých škol se podařilo získat investiční projekt na inovaci počítačové učebny.

Letos začal fungovat nový skleník na katedře biologie. Byla úspěšně zakončena 1. etapa projektu vybudování Botanické zahrady a začaly práce na etapě 2.

V **oblasti PR**, tedy vztahů s veřejností, se kromě již tradičních kampaní a akcí podařilo zrealizovat několik novinek. Vedle Fakultní noci, Dne vědy a výzkumu, Dnů otevřených dveří a Dne vědy v ulici se tak uskutečnila i Pohádková věda na Větruši (popularizační akce zaměřená na předškolní a školní děti) a od října 2010 se začala konat pravidelná měsíční neformální setkání vědců a veřejnosti nazvaná Science Café. Rovněž jsme se jako vystavovatelé zúčastnili veletrhu vzdělávání Gaudeamus a informační stánek (spolu s dalšími fakultami UJEP) jsme s úspěchem provozovali na letním hudebním festivalu České hrady. Fakulta byla rovněž obohacena o nové informační a propagační materiály - brožury a další publikace, vydala osmnáct tiskových zpráv a poskytla šest rozhovorů a jiných komuniké.

V listopadu 2010 se naše fakulta stala partnerem, resp. subdodavatelem projektu „Sít' regionálních koordinátorů projektu Podpora technických a přírodovědných předmětů" a vznikla zde kontaktní

kancelář regionálního koordinátora pro Ústecký kraj. Cílem tohoto projektu je popularizovat technické a přírodovědné obory, a to jak prostřednictvím akcí určených samotným studentům (hlavní cílová skupina), tak prostřednictvím akcí pořádaných pro pedagogy a další subjekty, které mohou hlavní cílovou skupinu ovlivňovat.

V roce 2010 připravili pracovníci fakulty nové projekty dotované z Evropského unie. Především se jedná o projekty Cíle 3, operačního programu Životní prostředí a operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osa 2.4. (Partnerství a sítě). Tyto projekty jsou vyjma vlastní náplně činnosti zatěžující především nadměrnou administrativní agendou. Mimo dvou fakultních projektů na katedře geografie a informatiky je fakulta řešitelskou institucí také celouniverzitního projektu Českosaská vysokoškolská iniciativa financovaného z programu Cíl 3. Dva katedrální projekty OP VK prošly v letošním roce úspěšnou kontrolou ze strany MŠMT ČR. Aktivně jsou pracovníci zapojeni do dalších projektů zejména Teenage University, projektu Pokrok a do projektu Stimulace lidských zdrojů.

Dovolte mi končit poděkováním všem pracovníkům fakulty, kteří se podíleli svou každodenní prací na rozvoji fakulty v tomto roce, ale také studentům, protože i oni se podílí na činnosti fakulty a bez nich by naše práce neměla smysl. Příští rok bude z hlediska ekonomické situace v tomto státě i v kontextu s demografickým vývojem a připravovanou reformou financování VŠ pro fakultu složitější. V nadcházejícím období musíme být připraveni obstát v obecném procesu přechodu od kvantity ke kvalitě a v procesu diverzifikace vysokého školství. Věřme však, že jsme se i na takové ztížené podmínky připravili a přejme si, abychom společným úsilím dokázali, že naše fakulta dokáže bez problémů fungovat a dále se rozvíjet i za těchto podmínek.

V Ústí nad Labem, 15. prosince 2010

Doc. RNDr. Jaroslav Pavlík, CSc.

Děkan PřF UJEP